

Відновленню району – ПІВСТОЛІТТЯ

У ці дні минає 50 років по тому, як було відновлено Зарічненський район, ліквідований, шляхом приєднання до Дубровицького району, в кінці 1962-го – на початку 1963-го року, внаслідок тодішніх хрущовських адміністративно-територіальних реформ. Після чотирирічного занепаду району і неабияких проблем, пов'язаних з віддаленістю окремих сіл від райцентру Дубровиця на 100-120 км, у Заріччє стали повертати установи та організації, обирали депутатів місцевих рад. Для повнішого осмислення подій піввікової давнини - зробімо невеликий екскурс в історію.

...Озброївшись міфами про світову революцію, більшовики мали намір на своїх багнетах донести червоний режим до Європи, організувавши, в кінці літа 1920-го, воєнний похід на Польщу. Однак Червона Армія, в тому числі й так звана "легендарна" перша кінна армія Будьонного, зазнала нищівної поразки під Львовом, в Замості та на Віслі, під Варшавою, і відкотилась назад. За підсумками Ризького мирного договору 1921 року, західноукраїнські та західнобіло-

◆ ЗНАКОВА ПОДІЯ

куди відійшли правобережні від Стиру села Біле, Великі і Малі Телковичі, Бишля, та Новосілки. А віддалені від Дубровиці на 120 км села Залізниця, Судче і Бережна Воля відійшли до Любешівського району Волині. Коли у грудні 1966 року Постановою Президії Верховної Ради УРСР було утворено (відновлено) Зарічненський район, згадані села повернути до складу району чомусь "забули".

Якою ж була загальна економічна картина Зарічненщини півстоліття тому?

руські землі відішли до Польщі і перебували в її складі до початку Другої світової війни у 1939 році. Це врятувало наших краян від сталінських репресій, розкуркулення і Голодомору 1933 року.

Після нападу Німеччини на Польщу, 17 вересня 1939 р., Червона Армія, за наказом Сталіна, здійснила так званий “визвольний похід” в Західну Україну та Західну Білорусь, приєднавши загалом 7 теперішніх областей України і Білорусі до Радянського Союзу. У підсумку, в грудні 1939 року було утворено Рівненську область у складі 30 районів. У наших краях, на базі Морочнівської гміни Пінського повіту Поліського воєводства, було утворено Морочнівський район, який у 1946 році перейменували у Заріченський.

Перше відчутне скорочення районів на Рівненщині відбулось на початку 1959 року. Тоді було ліквідовано в області аж 11 районів, у тому числі й Висоцький, внаслідок чого Заріченський район розширився за рахунок Вишівської та Серницької сільрад, які до того відносились до Висоцька. Друге укрупнення районів – у 1963 році не обминуло й Зарічного та Володимирця. Тоді в Рівненській області залишилось тільки 7 районів. Після зміщення М.С.Хрущова у 1964 році, почалось відновлення районів. Першим поновили Володимирецький район,

На час відновлення району тільки на деяких центральних садибах колгоспів функціонували дизельні електростанції, що давали струм з 6 год. ранку до півночі. Першу електростанцію в Іванчицях було відкрито влітку 1967 року. Шосе з твердим покриттям було лише від Зарічного в напрямку Дубровиці. Решта доріг – ґрунтові, непроїзні восени і весною, через багнюку. Влітку 1967 року було реконструйовано відрізок вузькоколійки від Локниці до Зарічного, аби продовжити рух пасажирського поїзда до райцентру, так як до цього кінцевою зупинкою потяга була лісова глухомань – станція Локниця, що за 17 км від Зарічного. Після відновлення Заріченського району почали зводитись офіси районних установ та організацій, багатоквартирні будинки, промислові підприємства – льонозавод, бази ПМК-176, райсільгоспхімії. Були побудовані мости через Стир, Прип'ять, центральна райлікарня і поліклініка, проводили реконструкції осушувальних систем, будували ферми, цехи переробки тощо. Одним словом, якби не відбулось півстоліття тому відновлення району, Зарічне нагадувало б забуту Богом і людьми провінцію, схожу на колишні райцентри Морочне, Рафалівку, Тучин чи Козин... Пишаймося цим і вважаймо, що нам тоді поталанило.

Антон КУЦЕВИЧ, журналіст